
Okruhy ke státním závěrečným zkouškám pro magisterský obor Evropská studia a mezinárodní vztahy

platné od LS 2013

Státní závěrečné zkoušky se skládají ze tří státnicových předmětů. Každý ze státnicových předmětů vychází ze dvou až pěti povinných předmětů magisterského studia. Z každého předmětu si student losuje jednu otázku. Otázky vycházejí z okruhů ke SZZk zveřejněných níže. Jeden okruh může být pokryt více otázkami. Studijní literaturu k jednotlivým okruhům studenti naleznou v sylabech povinných kurzů, ze kterých státnicové předměty vycházejí.

Přehled státnicových předmětů:

Evropská unie

- tento státnicový předmět vychází z obsahu kurzů Instituce EU, EU a členské země, Externí vztahy EU, Ekonomická politika EU a Kohezní politika EU.

Mezinárodní vztahy

- tento státnicový předmět vychází z obsahu kurzů Teorie mezinárodních vztahů, Mezinárodní bezpečnost a Řešení konfliktů I a II.

Soudobé dějiny Evropy

- tento státnicový předmět vychází z obsahu kurzů Soudobé dějiny Evropy 1 a Soudobé dějiny Evropy 2.

Členové zkušební komise pro SZZk v oboru Evropská studia a mezinárodní vztahy

Doc. Mgr. Dan Marek, Ph.D., M.A. – předseda komise

Doc. PhDr. Jiří Lach, Ph.D., M.A.

Mgr. Markéta Žídková, Ph.D., M.A.

Mgr. Markéta Šustková, Ph.D.

Mgr. Hynek Melichar

Okruhy ke státnicovému předmětu Evropská unie

1. Institucionální rámec EU: Evropská komise
2. Institucionální rámec EU: Rada ministrů/Evropská rada
3. Institucionální rámec EU: Evropský parlament
4. Institucionální rámec EU: soudní, poradní a finanční orgány EU
5. EU a jednotlivé členské země (27)
6. Externí vztahy EU: procedury a politiky
7. SZBP EU: historie a vývoj
8. EU a země střední a východní Evropy
9. EU a Asie
10. EU a země Středomoří
11. EU a rozvojové země
12. EU a USA
13. Jednotný trh
14. Měnová integrace
15. Politika hospodářské soutěže
16. Rozpočet EU
17. Společná zemědělská politika
18. Společná obchodní politika
19. Regionální/kohezní politika EU: historický vývoj, hlavní principy, aktéři, reformy
20. ČR a kohezní politika EU

Okruhy vycházejí ze sylabů kurzů Instituce EU, EU a členské země, Externí vztahy EU, Ekonomická politika EU a Kohezní politika EU. Obsah okruhů pokrývají jednotlivé přednášky, semináře, povinná literatura i seminární literatura z těchto kurzů.

Okruhy ke státnicovému předmětu Mezinárodní vztahy

1. Vojenská bezpečnost. Mezinárodní konflikty. Konflikt o Falklandy.
2. Společenská bezpečnost. Etnické a národnostní konflikty. Válka v bývalé Jugoslávii.
3. Konflikty na postsovětském prostranství. Konflikty v Čečensku a Náhorním Karabachu.
4. Environmentální bezpečnost. Konflikty o přírodní zdroje.
5. Lidská bezpečnost. Konflikty v postkoloniální Africe. Konflikty v Dárfúru, Rwandě.
6. Terorismus. Severní Irsko.
7. (Neo-)liberalismus a (neo)realismus v mezinárodních vztazích.
8. Ekonomický strukturalismus (marxismus). Izraelsko-palestinský konflikt.
9. Konstruktivismus a Anglická škola
10. Humanitární intervence. Spravedlivá válka. Somálsko. Kosovo.
11. Mezinárodní organizovaný zločin, mezinárodní obchod se zbraněmi. Konflikt v Podněstří.
12. Mezinárodní a regionální bezpečnostní organizace. OSN a konflikty. Peacekeepingové operace.
13. Zbraně hromadného ničení. Afghánistán.
14. Geopolitika. Energetická bezpečnost. Konflikty o Jižní Osetii a Abcházii.

Okruhy vycházejí ze sylabů kurzů Teorie mezinárodních vztahů, Mezinárodní bezpečnost a Řešení konfliktů I a II. Obsah okruhů pokrývají jednotlivé přednášky, semináře, povinná literatura i seminární literatura ze všech kurzů.

Okruhy ke státnicovému předmětu Soudobé dějiny Evropy

1. Vymezení soudobých dějin
2. Evropa před druhou světovou válkou – problémy demokracií, autoritářské a totalitní tendence
3. Druhá světová válka – periodizace, pojmy: okupace, genocida, kolaborace a rezistence
4. Dědictví fašismu a nacismu po druhé světové válce
5. Sovětský komunismus: revoluce, systém a vývoj do roku 1945
6. Sovětský svaz – vnitřní vývoj 1945–1991
7. Od sovětizace k prvním krizím – Sovětská východní Evropa
8. Proměna západní Evropy po druhé světové válce
9. Studená válka a Evropa
10. Od politické stabilizace k revoltě: západní Evropa v 50. a 60. letech
11. Úpadek Evropy jako globálního hráče – dekolonizace v kontextu bipolárního uspořádání světa
12. Reforma zevnitř nebo revoluce? Krize komunistického bloku 1956–1968
13. Západní Evropa v 60. a 70. letech
14. Západní Evropa od 80. let do konce 20. století
15. Kolaps komunistické Evropy
16. Postsovětská Evropa a problémy transformace
17. Úvahy nad poválečnými dějinami Evropy

Okruhy jsou šířeji vymezená témata, která zahrnují přednášky, seminární četbu a diskuse a povinnou literaturu k předmětům SDE 1-2. Vyžadován je přehled ve všech uvedených tématech a jejich kontextuální interpretace, nikoliv pouhý výčet dat, jmen atp. Podoba státní závěrečné zkoušky (oddíl SDE) odpovídá struktuře a rozsahu zkoušení v SDE v 1. roce navazujícího magisterského studia. Studenti, kterým byl místo části nebo celku SDE uznán předmět ze zahraničí, jsou povinni u SZK naplnit veškeré požadavky kladené na zkoušku (viz výše). Je doporučeno doplňovat povinnou literaturu vlastní četbou.